

KNJIŽNICA Radlje ob Dravi

Koroška cesta 61a
2360 Radlje ob Dravi

Tel.: 02 888 04 04

Fax: 02 888 04 03

e-pošta: sikrdl@r-dr.sik.si

spletni naslov: www.knjiznica-radlje.si

PROGRAM DEJAVNOSTI

KNJIŽNICE RADLJE OB DRAVI V LETU 2015

Pripravila Slavica Potnik
november 2014

K A Z A L O

UVOD	3
1 ZAPOSLeni V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT	3
1.1 Stanje kadrov in kadrovski načrt	3
1.2 Način zaposlitve	5
1.3 Povzetek	5
2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA	6
2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2015	6
2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2015	6
2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2015	6
2.2.2 Podarjeno gradivo	7
2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice	7
2.3 Strokovna obdelava gradiva	8
3 INFORMACIJSKA SLUŽBA	8
3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij	8
3.2 Informiranje uporabnikov	8
4 MATIČNA SLUŽBA	9
5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST	9
6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV	9
7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI	9
7.1 Odpiralni čas	9
7.2 Uporabniki knjižnice	10
7.3 Načrtovanje obiska in izposoje	11
8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI	11
8.1 Prireditve za otroke in mladino	12
8.2 Prireditve za odrasle	13
9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)	15
9.1 Oprema	15
9.2 Prostori	15
10 FINANČNI NAČRT	15
11 ZAKLJUČEK	16

UVOD

Knjižnica Radlje ob Dravi je splošna, javno dostopna knjižnica. Potencialni uporabniki knjižnice so vsi prebivalci območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva, to je prebivalci občin Radlje, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju, po podatkih za leto 2014: 16.033 prebivalcev. Tako knjižnica glede na namembnost in območje delovanja po zakonu o knjižničarstvu in standardih za splošne knjižnice spada med knjižnice četrtega tipa.

Osnovna dejavnost knjižnice je, da zbira, strokovno obdeluje, hrani in daje članom na razpolago svoje in drugo izposojeno knjižno in neknjižno gradivo. S svojo funkcijo je v prvi vrsti namenjena:

- kulturni vzgoji in zadovoljevanju kulturnih potreb prebivalcev na svojem območju, s čimer omogoča odraslim, mladini in otrokom, da se s pomočjo gradiva seznanijo s dosežki preteklega in sedanjega znanja in razvoja kulture na sploh;
- izobraževanju in vzgoji;
- hitremu informiranju;
- organizaciji prostega časa.

Cilj knjižnice je čim bolj popolno in neposredno posredovanje informacij, znanj in kulturnih dobrim vsem uporabnikom, v težnji, da bi:

- dopolnjevali šolsko znanje;
- se sami izobraževali;
- izboljšali vedenje o življenjskih vprašanjih, ki omogočajo uveljavljanje v družbi;
- se navajali na uporabo različnih medijev, si poglobljali estetsko doživljanje;
- si spodbujali domišljijo itd.

1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT

1.1 STANJE KADROV in KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2015

Stanje:

V letu 2014 je v knjižnici redno in po pogodbi zaposlenih: 6,2625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 4,4625 strokovnih delavcev. Za plačo redno zaposlenih prispevajo sredstva občine ustanoviteljice v celoti. Za izvajanje kulturnih in drugih dejavnosti v knjižnici sta zaposleni še 1,5 delavki po programu javnih del, ki ju sofinancirata občini Radlje in Vuzenica.

Potrebni kadri:

Iz našega dolgoročnega kadrovskega načrta je razvidno, da dosegamo le 67 % potrebnih kadrov in na področju strokovnih delavcev le 63 % potrebnih kadrov. Potrebni kadri so izračunani na podlagi Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke. Po sprejetem Pravilniku in kadrovskem načrtu smo dodatno zaposlili le 0,2 administrativnega delavca in namesto predvidenih 3,8 strokovnih delavcev le enega višjega knjižničarja v letu 2006. Iz kadrovskih razmer sledi, da kljub dobri strokovni zasedbi in izkušnjam v knjižničarski stroki, ki jih naši strokovni delavci imajo, zaradi pomanjkanja delavcev lahko izvajamo le **osnovno dejavnost knjižnice, pa še to ne v zadostni meri**. Tako tudi ne uspemo v zadovoljivi meri slediti razvoju

dejavnosti, nadgradnji, novim potrebam družbe in naših uporabnikov, njihovim pričakovanjem in zahtevam. Predvsem je problem odpiralnih časov krajevnih knjižnic. V letu 2011 smo povečali odpiralni čas v Podvelki, Ribnici na Pohorju in v Vuzenici, torej v krajevnih knjižnicah, kjer je bilo to najbolj potrebno in v letu 2012 v osrednji knjižnici v Radljah za 4 ure tedensko, ker so potrebo po zgodnejšem odpiranju (ob 8. uri namesto ob 9. uri) izražali uporabniki knjižnice. Za nemoteno delo in ohranitev sedaj veljavnih odpiralnih časov moramo v letu 2015 zadržati vsaj toliko strokovnega kadra, kot smo ga imeli v letu 2014.

Načrtovane aktivnosti na področju zaposlovanja v letu 2015:

Glede na ekonomske razmere in omejitve zaposlovanja v javnem sektorju v letu 2015 nismo načrtovali sredstev za nove zaposlene. Načrtujemo enako število redno zaposlenih kot v letu 2014, torej 6,2625 delavcev. Poleg redno zaposlenih načrtujemo zaposlitev po programu javnih del in sicer 1 delavca. V skladu z obveznostjo zmanjševanja zaposlenih, financiranih iz naslova javnih sredstev za 1 % v obdobju 1.1. 2014 do 1.1. 2015, se bomo odpovedali drugemu zaposlenemu po programu javnih del. V letu 2014 smo imeli po programu javnih del namreč zaposleni dve delavki: Občina Radlje je sofinancirala zaposlitev udeleženke s VII. stopnjo izobrazbe in Občina Vuzenica zaposlitev udeleženke s V. stopnjo izobrazbe, ki je zaradi invalidnosti delala polovičen delovni čas.

Stanje in načrtovanje kadrov je razvidno iz KADROVSKEGA NAČRTA:

oblika zaposlitve	delovno mesto	stanje 2014 (število delavcev na dan 1.1.2014)	kadrovski načrt 2015 (število delavcev na dan 1.1.2015)	dodatno zaposlovanje v prihodnjih letih	končno stanje po Pravilniku
redna zaposlitev	direktor	1	1		1
	administrativno-računovodski delavec	0,80	0,80	0,20	1
	čistilka	0	0	0,50	0,50
	knjižničar	1	1	1	2
	višji knjižničar	1,70	1,70	0,30	2
	bibliotekar	1,70	1,70	1,30	3
	skupaj število redno zaposlenih	6,20	6,20	3,30	9,50
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625	0	0,0625
javna dela	V. in VII. stopnja izobrazbe	1,5	1	1	2
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	7,7625	7,2625	4,3	11,5625

1.2 NAČIN ZAPOSLOTITVE

Redna zaposlitev

Struktura redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje je razvidna iz zgornje tabele. Vsi redno zaposleni delavci izpolnjujejo predpisane pogoje za zasedbo delovnega mesta in imajo opravljene strokovne kvalifikacije za opravljanje strokovnega dela.

Zaposlitev po pogodbi

Ta oblika zaposlitve je v knjižnici prisotna zaradi kombinacije šolske in splošne knjižnice v knjižnici na Kapli.

Javna dela

Kot že navedeno, v letu 2015 načrtujemo zaposlitev enega delavca na programu javnih del POMOČ V KNJIŽNICI. Zaposlitev je odvisna od pogojev razpisa za programe javnih del, interesa občin ustanoviteljic za sofinanciranje zaposlitve ter od naše uspešnosti pri prijavljanju programa javnega dela na razpisu Zavoda za zaposlovanje. Zaposlitev po programu javnih del sicer ni dobra rešitev reševanja kadrovskega primanjkljaja, je pa v naši situaciji nujna vsaj do realizacije novih zaposlitev. Delavec po tem programu opravi velik del nalog na področju zgodnjega vključevanja v knjižnico, razvoju pismenosti in spodbujanju družinskega branja. Prav tako ga usposobimo za dobrega informatorja, ki dela z uporabniki vseh starosti in sodeluje pri izvedbi različnih prireditev in dejavnosti knjižnice.

1.3 POVZETEK

Predvideni stroški za plače in ostale stroške dela redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2015 znašajo **149.718 €**. Ovrednotenje stroškov dela temelji na doslednem upoštevanju zakonodaje na področju plač javnih uslužbencev in vseh ostalih zakonov, s katerimi se obvladujejo javne finance. Stroški dela so izračunani ob predvidevanju, da bo v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2015 redno zaposleno enako število delavcev, na enakih delovnih mestih, kot v letu 2014. Ne načrtujemo povečanja števila redno zaposlenih, kljub temu, da je zaposlenost v knjižnici le 67 % glede na potrebne zaposlene po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št.: 73/2003), ki v 14. členu opredeljuje minimalne pogoje zaposlenih.

Pri izračunu načrtovanih sredstev za plače smo dosledno upoštevali Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415). Zmanjšanje zaposlenih za 1 % smo, kot že navedeno, izvedli pri zaposlenih po programu javnih del. V našem konkretnem primeru bo to zmanjšanje v obdobju od 1.1.2014 do 1.1. 2015 znašalo kar 5 %, če upoštevamo opravljene ure dela zaposlenih. Finančno je to zmanjšanje razvidno iz skupne mase za plače zaposlenim (podatki v letnih poročilih), ki ga v tem trenutku lahko podamo le približno na podlagi sedaj znanih podatkov: skupna sredstva za plače zaposlenih (1. bruto) v letu 2014 bodo predvidoma znašala: 131.285 €, v letu 2015 pa predvidoma 128.649 €. Predvideno zmanjšanje mase za plače (1. bruto) bo torej 2 %, s tem da se zmanjšanje nanaša na namenska javna sredstva in ne samo na namenska sredstva občin ustanoviteljic.

Ne glede na natančna izhodišča za izračun potrebnih sredstev za plače, pa je stroške nemogoče natančno predvideti, saj na izračun plač mesečno vplivajo še druge okoliščine, prav tako pa je možno, da se bodo sedaj veljavna določila tekom leta 2015 še spremenila.

Glede na 67 % zaposlenost v našem zavodu in le 63% zaposlenost strokovnih delavcev, bi vsako zmanjševanje zaposlenih pomenilo močno krnjenje knjižnične dejavnosti, ki že tako ni takšna, kot jo predvidevajo minimalni pogoji po pravilniku. **Manjše število redno zaposlenih bi pomenilo krajšanje odpiralnih časov knjižnic in manjšanje obsega strokovnih nalog knjižnice.** Verjamemo, da so občine ustanoviteljice prepričane, da do tega ne sme priti, saj je knjižnična dejavnost v našem okolju zelo pomembna za ljudi, ki so že tako v zelo slabem položaju in je zagotavljanje delovanja javnih služb še toliko pomembnejše.

2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA

2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2015

Pri nabavi knjižničnega gradiva bo knjižnica upoštevala **Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva za leto 2015**. To je dokument, ki določa osnovne kriterije za nakup knjižničnega gradiva v koledarskem letu. Osnove za oblikovanje kriterijev in meril izhajajo iz:

- zakonodaje na področju knjižnične dejavnosti, konkretno predvsem iz: Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Standardov za splošne knjižnice (2005-2017), Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, priporočil Nacionalnega programa na področju kulture;
- posebnosti okolja, posebne potrebe nekaterih skupin prebivalcev v domačem okolju;
- posebnosti in cilji lokalnih skupnosti.

Dokument je objavljen na spletni strani knjižnice.

Knjižnica bo torej spremljala izdajo slovenske in tuje produkcije, nabavljala knjige, revije in drugo gradivo z namenom, da **se približa normativom in standardom, ki veljajo za splošne knjižnice, ob čemer bomo seveda spremljali in upoštevali potrebe in želje neposrednega okolja v katerem delujemo.**

2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2015

2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2015

Koliko sredstev bomo namenili za nakup knjižničnega gradiva v letu 2015 še ni povsem dorečeno. Niso še sprejeti proračuni občin ustanoviteljic, prav tako še ni rezultatov javnega poziva Ministrstva za kulturo, zato navajamo podatke, ki smo jih upoštevali pri prijavi predloga za sofinanciranje nakupa gradiva iz republiškega proračuna. **Občine ustanoviteljice bi naj namenile za nakup knjižničnega gradiva 30.302 € sredstev, Ministrstvo za kulturo 33.302 €, 3.000 € sredstev pa bomo za gradivo namenili iz lastnih prihodkov.** Iz spodnje tabele je razvidno tudi koliko izvodov bi za ta denar lahko kupili, če bo povprečna cena izvoda gradiva 20 €.

Viri sredstev	Načrtovani prihodki za nakup gradiva	Število izvodov	Povprečna cena na izvod
Ministrstvo za kulturo	33.302 €	1665	20 €
Občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju	30.302 €	1515	20 €

Lastna sredstva	3.000 €	150	20 €
SKUPAJ	66.604 €	3330	20 €

	Načrtovano število enot	Št. enot na prebivalca
Knjižno gradivo	3008	0,187
Neknjižno gradivo	322	0,020
SKUPAJ	3330	0,207

Nakup za posamezno enoto knjižnice bo tako odvisen od namenskih sredstev posamezne občine in republiških sredstev. Pri nakupu bomo ravnali v skladu z merili iz Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2015. Zaradi napovedanega znižanja sredstev za nakup gradiva s strani republike in nižjih sredstev iz občinskih proračunov, bo še pomembneje, kaj in koliko bomo kupili, da bo dolgoročni negativni vpliv na knjižnično zbirko in na izvajanje osnovne dejavnosti knjižnice ublažen.

2.2.2 Podarjeno gradivo

Nakup gradiva ni v Knjižnici Radlje ob Dravi edini način pridobivanja gradiva. Gradivo bomo pridobivali tudi v obliki darov. Darovalci so predvsem uporabniki in obiskovalci knjižnice, ki sprejmejo naše pogoje pri darovanju knjig in drugega gradiva knjižnici. Ti pogoji se nanašajo na našo popolno suverenost pri odločanju, kako bomo z gradivom ravnali. Le del podarjenega gradiva namreč uvrstimo v knjižnično zbirko, del podarimo naprej domu za starejše občane ali zainteresiranim društvom, del pa predamo bukvarni. Ker darovalci podarjajo zelo dobro ohranjene knjige, ki pa jih ne uvrstimo v lastno zbirko, ker imamo že zadostno število izvodov, smo se odločili, da v letu 2015 ponudimo izbrano podarjeno gradivo uporabnikom in obiskovalcem za simbolični prispevek. Prav tako bomo nekatere izvode gradiva, ki smo ga odpisali iz knjižnične zbirke in ni preveč obrabljeno ali zastarelo, ponudili za simbolični prispevek (1 ali 2 €). Pogoji in pravila odbiranja gradiva ter ponudbe še niso dorečena, predvidevamo pa uvedbo te nove ponudbe v prvih mesecih leta 2015. Naš namen je ponuditi knjige uporabnikom in bralcem najprej v našem okolju, po določenem času bomo namreč preostale knjige tako ali tako ponudili bukvarni.

2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice in do portala elektronskih knjig Biblos

Koroške knjižnice se vsako leto dogovarjamo o številu in vrsti baz podatkov, ki jih v okviru območnih nalog omogoči Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki kot študijska knjižnica in največja koroška knjižnica izvaja območne naloge na Koroškem. Dostop do podatkovnih baz je tako omogočen vsem obiskovalcem koroških knjižnic, do večine baz je za člane knjižnic omogočen tudi oddaljen dostop. To je pomemben del ponudbe sodobne knjižnice in za uporabnike, ki vedno več iščejo elektronske poti do verodostojnih informacijskih virov tudi zelo uporaben vir podatkov. V letu 2014 je uporabnikom tako omogočen dostop do Arhiva časopisa Večer, baze Gvin, elektronske baze Tax-Fin-Lex (tudi oddaljen dostop za člane) in obsežne zbirke elektronskih publikacij Ebsco hosta (tudi oddaljen dostop za člane). Predvidevamo, da bo ob

podobnem financiranju območnih nalog osrednje koroške knjižnice na Ravnah tudi nabor elektronskih baz ostal enak. To bo znano šele v prvi polovici leta 2015.

Knjižnica Radlje ob Dravi v letu 2015 ne bo sodelovala s Študentsko založbo, ki je oblikovala portal za izposajo elektronskih knjig Biblos. Pogoji sodelovanja so namreč zelo neugodni v primerjavi s povpraševanjem po elektronskih knjigah. Počakali bomo na večji interes na strani uporabnikov in ugodnejše pogoje s strani ponudnika.

Od vseh koroških splošnih knjižnic dostop do portala v letu 2014 zagotavlja le območna knjižnica na Ravnah, ki bo dostop omogočala tudi v letu 2015. V ostalih knjižnicah spodbujamo uporabnike, da se včlanijo v ravensko knjižnico. Potekajo pa tudi dogovarjanja, da bi članom omogočili elektronski vpis prav za dostop do Biblosa, ki bi bil za elektronsko vpisane člane knjižnice cenovno ugodnejši kot za člane, ki knjižnico obiskujejo tudi fizično. V Knjižnici Radlje ob Dravi podpiramo takšen način vpisa v knjižnico, saj želimo, da imajo naši uporabniki in člani dostop do vseh storitev, ki jih ponuja sodobno knjižničarstvo, pa jih naša knjižnica v tem obdobju zaradi ekonomskih razmer ne more nuditi.

2.3 Strokovna obdelava gradiva

Vso pridobljeno gradivo bomo strokovno obdelali in ga dali uporabnikom knjižnice čim prej na razpolago. Strokovna obdelava gradiva obsega:

- vsebinsko obdelavo – vnos v računalniško bazo podatkov, ureditev podatkov;
- tehnično obdelavo – žigosanje inventarizacijo ovijanje, lepljenje nalepk itd.;
- spremljanje podatkov in priprava obdobjnih poročil in statističnih podatkov;
- statistično obdelavo letnega prirasta in temeljne zaloge gradiva,
- druge dejavnosti za oblikovanje in vzdrževanje knjižničnih zbirk (urejanje, odpis, spremljanje, vrednotenje).

3 INFORMACIJSKA SLUŽBA

Informacijska služba je organizirana v vseh enotah knjižnice in jo izvajajo vsi zaposleni, ki delajo z uporabniki.

3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij

Informacijska služba za uporabnike bo zajemala:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in rabo vseh vrst informacijskih virov,
- neposredna pomoč pri iskanju gradiva,
- dajanje vseh vrst informacij (osebno, ob obisku in telefonsko),
- pomoč uporabnikom pri uporabi referenčnega in drugega gradiva v knjižnici,
- informiranje osnovnošolcev in dijakov v okviru projekta Rastem s knjigo in s programi za osnovnošolce različnih starosti, ki smo jih oblikovali z poudarkom na prilagoditvi njihovi starosti in potrebam.

3.2 Informiranje uporabnikov

Uporabnike bomo o prireditvah in drugih novicah informirali s pisnimi sporočili, s pomočjo oglaševanja na oglasnih deskah, preko Koroškega radia, spletne strani knjižnice, napovednika

prireditve, ki ga pripravlja JSKD. V prvih mesecih 2015 bomo vzpostavili profil knjižnice v socialnem omrežju Facebook.

4 MATIČNA SLUŽBA

Knjižnica Radlje ob Dravi je odgovorna za strokovno delo knjižnic na svojem območju. Kot matična knjižnica bomo skrbeli za:

- strokovnost knjižničarskega poslovanja,
- seznanjanje z novostmi na področju bibliotekarstva,
- svetovanje pri nabavni politiki,
- centralno obdelavo gradiva.

5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Knjižnica Radlje ob Dravi bo tudi v letu 2015 skrbela za zbiranje, selekcijo in obdelavo domoznanskega gradiva (plakati, letaki, fotografije...).

Nadaljujemo tudi z evidentiranjem člankov z domoznansko vsebino in sodelujemo v koroških domoznanskih projektih, predvsem s koroškim muzejem in koroško območno knjižnico.

6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV

Sodobna tehnologija zahteva od delavcev, da se nenehno strokovno izobražujejo in izpopolnjujejo. V letu 2015 se bomo udeležili:

- seminarjev republiške matične službe v Ljubljani,
- tečajev COBISS v Mariboru,
- seminarjev in zborovanj DBS,
- ekskurzij v druge slovenske knjižnice.

7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI

Vsa dejavnost knjižnice bo namenjena bralcem in iskalcem informacij. Zagotavljali jim bomo:

- vsestransko uporabo gradiva in informacijskih virov;
- dostopnost do vseh baz podatkov – pomoč pri iskanju knjižnega gradiva;
- izročanje gradiva v čitalnici,
- izposojanje gradiva na dom;
- naročanje in rezervacije knjižnega gradiva;
- medknjižnično izposojanje gradiva iz drugih knjižnic v Sloveniji.

7.1 Odpiralni čas

V letu 2015 bo knjižnica Radlje ob Dravi skupno z vsemi enotami imela za uporabnike naslednji odpiralni čas:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob D.	8-17	8-17	8-17	8-17	7-15	8-13	-	49
Muta		14-17	11-14	14-17	11-14	-	-	12
Vuzenica	13-17	-	-	-	11-15	-	-	8
Podvelka	14-17	-	-	14-17	-	-	-	6
Ribnica na Pohorju	-	-	11-17	-	-	-	-	6
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:								83

V juliju in avgustu velja počitniški odpiralni čas, ki se v primerjavi z odpiralnim časom med letom, spremeni v vseh enotah Knjižnice Radlje ob Dravi:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob D.	8-15	8-17	8-15	8-17	8-15	9-12	-	42
Muta	-	13-17	-	-	10-14	-	-	8
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	-	14-17	-	-	-	-	3
Kapla	14-15	-	-	-	-	-	-	1
SKUPAJ:								60

Odpiralni čas se v letu 2015 spremeni v krajevni knjižnici Vuzenica – na pobudo strokovnih delavk, ki so ob poslovanju z uporabniki sprejele številne pobude, da naj bi bila knjižnica ob ponedeljkih odprta do 17. ure in ne v petek. Vsi uporabniki so zelo pozdravili nov odpiralni čas, ki jim omogoča obisk knjižnice tudi v dopoldanskem času. Menimo, da bi s takšno spremembo zadostili čim širšemu krogu uporabnikov.

V ostalih oddelkih ostaja odpiralni čas nespremenjen.

Počitniški odpiralni čas, ki velja od 1.7. do 31. 8. 2015 se spremeni v krajevni knjižnici Muta, kjer se podaljša tedensko za dve uri. V letu 2014 je bil namreč obisk v počitnicah tako številčen in koncentriran, da uporabnikom ni bilo možno nuditi dobre knjižnične storitve.

Posebnosti, oziroma spremembe odpiralnega časa v letu 2015:

24. in 31. decembra bo knjižnica Radlje odprta po sobotnem urniku (od 8. do 13. ure) ter knjižnici Muta in Podvelka od 11. do 14. ure.

7.2 Uporabniki knjižnice

Stalni uporabniki knjižnice so njeni člani, ki se vpišejo v skladu s poslovníkom knjižnice, ki je na vidnem mestu, ob vpisu novi član prejme izvleček poslovníka.

Število aktivnih članov je eden izmed pokazateljev uspešnega delovanja knjižnice v okolju, za katerega opravlja svojo funkcijo. V letu 2015 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico Radlje in njene enote **več kot doseženih 18 % prebivalcev, ki bodo knjižnico obiskali vsaj enkrat v letu. Predvsem si moramo prizadevati v tistih okoljih, kjer ugotavljamo, da je vpis nasploh nizek.** Vpisovanje novih članov bomo spodbujali z brezplačnim članstvom v prvem letu, če bomo lahko zagotovili sredstva pa tudi z materialnimi nagradami in namenski akcijami.

7.3 Načrtovanje obiska in izposoje

V letu 2015 načrtujemo, da bomo na dom in v knjižnico izposodili vsaj toliko gradiva, kot v letu 2014. Na to lahko vplivamo predvsem s premišljenim izborom kupljenega gradiva in z mehanizmi kontrolirane izposoje. Tudi v letu 2015 bomo razvijali različne oblike obveščanja o kvalitetnem čtivu in priporočil za branje po različnih poteh in v različnih oblikah: na spletni strani, preko označevanja nagrajenih knjig, z vzpostavitvijo sistema medsebojne izmenjave informacij o knjigah, z izvajanjem bralne značke za odrasle in z vodenimi pogovori o knjigah, s sezname novosti, z opozarjanjem na nove knjige s tematskimi razstavami knjig... Pri tem nam bo v letu 2015 v veliko pomoč spletni portal o dobrih knjigah Dobreknjige.si, ki ga vsebinsko gradijo strokovni delavci splošnih knjižnic, pa tudi uporabniki z mnenji in ocenami. Organiziran je tako, da omogoča uporabniku pomoč pri iskanju ustreznega čtiva po različnih kriterijih, podatki pa so povezani z vzajemnim spletnim katalogom gradiva po slovenskih splošnih knjižnicah, torej dobi uporabnik tudi takoj informacijo o razpoložljivosti izbrane knjige.

V letu 2015 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico čim več obiskovalcev, kar je v današnji sodobni potrošniški družbi vedno težje. Knjižnice namreč za pozornost uporabnikov konkuriramo s številnimi ponudniki, ki nudijo povsem druge možnosti za preživljanje prostega časa. Naš potencial je premišljen izbor prireditev in dejavnosti v specifičnem okolju knjižnice, ki pa pogosto zahteva veliko več finančnih sredstev, kot jih premoremo v ta namen. Glede na močno povečan obisk v letih 2010 in 2011 ter upad obiska v naslednjih letih naši načrti za dvig obiska ob nespremenjenih pogojih niso povsem realni. V letu 2015 želimo vsaj obdržati nivo obiska 2014 in menimo, da je že to dosežek. Predvsem knjižnična zbirka, ki se v preteklih nekaj letih ni ustrezno dopolnjevala, je lahko pomemben razlog za manjši interes uporabnikov, kot tudi manjšanje sredstev za dejavnosti in prireditve za spodbujanje k branju in obiskovanju knjižnice. Prav tako ni sredstev za ustrezno opozarjanje in propagando storitev knjižnice, niti za prenovo spletne strani.

8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI

Knjižnica je organizator in ponudnik raznovrstnih kulturnih prireditev in dejavnosti. Prireditve in dejavnosti bomo izvajali v vseh krajevnih knjižnicah, kjer to prostor in možnosti omogočajo (Muta, Podvelka, Ribnica, manj Vuzenica), največ pa seveda v osrednji knjižnici v Radljah. V posameznih krajevnih knjižnicah bomo tako izvedli predvsem prireditve, za katere dobimo pobudo iz okolja in v sodelovanju s pobudniki, ki so po večini društva, osnovne šole in druge organizacije ter skupine.

Po vseh enotah knjižnice pa bomo tudi v letu 2015 izvedli prireditve, ki so že utečene in nekakšne stalnice v ponudbi knjižnice.

Zaradi omejenih sredstev smo že v letu 2011 opustili prirejanje likovnih razstav za različne ustvarjalce in umetnike. Razstavni prostor knjižnice Radlje je na razpolago za razstave, ki jih želi pripraviti JSKD, območna izpostava Radlje ali posamezniki in društva brez organizacijskega sodelovanja knjižnice. Sicer pa bomo k sodelovanju povabili ilustratorje, tako da bo razstavni prostor knjižnice Radlje vedno pester in zanimiv.

Posebno skrb bomo tudi v letu 2015 posvečali delu z mladimi bralci in prirejali prireditve, ki so povezane z branjem in knjigo. Kadrovska okrepitev z dodatnimi delavci po programu javnih del nam pravzaprav omogoča izvajanje prireditev v takšni meri. V letu 2015 upamo na zaposlitev 1 udeleženca, če bo program, ki ga bomo oddali na javni poziv za zbiranje ponudb, izbran.

8.1 Prireditve za otroke in mladino

PRAVLJICA POTUJE – mesečne pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami po vseh enotah knjižnice

Potekale bodo od oktobra do junija enkrat mesečno popoldne za predšolske otroke v knjižnicah Radlje, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju. V Radljah izvedemo pravljico tudi dopoldan – za otroke iz vrtca in naključne obiskovalce. Po pripovedovanju sledi ustvarjanje ali igra. Udeležba na delavnicah je brezplačna.

PRILOŽNOSTNE PRAVLJIČNE URE ali LUTKOVNE PREDSTAVE

Organizirali jih bomo ob praznikih: v februarju ob slovenskem kulturnem prazniku, v aprilu ob mednarodnem dnevu knjig za otroke ali ob slovenskih dnevih knjige, v oktobru ob dnevu izvirne slovenske slikanice in v decembru. Takrat se dogovorimo z vrtci in ponekod tudi šolami. Nekatere obiščemo v njihovih okoljih, druge povabimo v knjižnico; odvisno od razdalje. Če pravljичnemu pripovedovanju sledi ustvarjanje, izdelke razstavimo v knjižnicah.

UGANKA MESECA

V vseh enotah knjižnice bomo kot je že utečeno pripravili uganko meseca za osnovnošolce. To sta dve uganki, prilagojeni za osnovnošolce nižjih in višjih razredov. Odgovore na vprašanja ugank otroci pridobijo iz knjig, uganke pa so v vsakem mesecu na aktualne teme. Konec meseca je žrebanje po enotah, nagrada je praktična.

VRTCI SE PREDSTAVLJAJO

Po dogovoru z vrtci bomo omogočili skupinam, da se predstavijo in sodelovali po organizacijski plati.

RAZRED NA OBISKU V KNJIŽNICI

Po dogovoru s posameznimi šolami bomo v letu 2015 organizirali predstavitvene ogledе knjižnice, in sicer: za otroke, ki obiskujejo vrtec, za učence osnovnih šol, za šolo s prilagojenim programom in za srednjo šolo Muta.

USTVARJALNA SREČANJA za otroke

Bodo tako kot je že utečeno potekala od januarja do marca in od oktobra do decembra dvakrat mesečno ob ponedeljkih med 17. in 19. uro v knjižnici v Radljah. Hkrati potekajo ustvarjalna srečanja za odrasle. Za otroke so srečanja brezplačna, saj se ustvarja z naravnimi in odpadnimi materiali.

LUTKOVNE PREDSTAVE v sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje

Potekale bodo v marcu 2015 in sicer predvidoma v knjižnici Radlje in v knjižnici Podvelka. Število in naslovi lutkovnih predstav so odvisni od lutkovnih skupin, ki se bodo prijavile na razpis javnega sklada. Po pričakovanjih se bo odigralo vsaj 7 predstav.

SLOVENSKI KNJIŽNI MEGAKVIZ

Knjižni kviz je namenjen spodbujanju bralne kulture med osnovnošolci. V knjižnici bomo poskrbeli za pravočasno obveščanje in organizacijo knjižnega kviza po osnovnih šolah, priskrbeli gradivo, ki ga pripravijo v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani, zbirali in obdelali podatke ter prevzeli ostale organizacijske dejavnosti.

RASTEM S KNJIGO za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednje šole

V okviru projekta "Rastem s knjigo : slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu", ki je zasnovan s strani Ministrstva za kulturo, Ministrstva za šolstvo in šport ter v sodelovanju s slovenskimi splošnimi knjižnicami, nas bodo v od jeseni do pomladi obiskale generacije sedmošolcev, za katere smo pripravili program, ki zajema: predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje, predstavitev uporabe knjižnice od doma ter motivacijo za branje. Ob obisku bo vsakemu sedmošolcu podarjeno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične

podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Sedmošolci nas bodo obiskali po dogovoru z osnovnimi šolami.

Tudi v šolskem letu 2014/2015 so v projekt zajeti dijaki prvih letnikov srednjih šol. Tako nas bodo obiskali dijaki srednje šole na Muti.

ANKETA O BRANJU IN BRALNIH NAVADAH

Anketa sicer ni prireditev, bo pa analiza podatkov zbranih z anketnimi vprašalniki lahko služila kot vodilo pri oblikovanju dejavnosti, namenjenih za spodbujanje branja pri mladih. Anketo bodo izpolnili sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvega letnika srednje šole na Muti ob obisku projekta Rastem s knjigo. Predvidevamo, da bomo vse podatke zbrali do maja in takrat tudi pripravili analizo.

KNJIŽNE ČAJANKE v osnovni šoli. Čajanke izvajamo v sodelovanju z OŠ Muta. Učenci berejo knjige na določeno temo in branje zaključijo s pogovorom, na katerega povabimo strokovnjaka z obravnavanega področja. Teme, ki so v programu od oktobra 2014 do aprila 2015: nasilje v družini, nazaj k naravi, ko si želiš umreti in najstniške težave. Na zaključno prireditev knjižnih čajank v maju povabimo starše, učitelje, učence. Sodelujoči učenci in mentorica pripravijo program, s katerim predstavijo čajanke, Knjižnica Radlje ob Dravi pa podeli nagrade sodelujočim. Na tak način osnovnošolci berejo in se pogovarjajo o temah, ki jih zanimajo in zadevajo ter se srečajo z ljudmi, ki z njimi delijo svoje izkušnje.

POČITNIŠKI PROGRAM za otroke in mlade

V poletnih počitnicah bomo kot že prejšnja leta organizirali pestre dejavnosti, ki so v veliki meri povezane z igro, branjem in knjigo. V letu 2012 smo za osnovnošolce in srednješolce oblikovali dejavnost Moje počitnice s knjigo, ki je bila zelo učinkovita in jo bomo v enaki obliki izvedli tudi v počitnicah 2015. Sodelujoči za prebrano knjigo, ki jo je potrebno tudi na kratko opisati, prejmejo nalepko. Knjiga mora biti primerna starosti sodelujočega. Določeno število prebranih knjig – zbranih nalepk prinaša nagrade. Na tak način smo za branje motivirali številne otroke, ki zagotovo svojega prostega časa ne bi preživeli s knjigo.

V času poletnih počitnic bomo izvedli tudi ustvarjalne ponedeljke za otroke, uredili počitniško igralnico in povabili otroke k reševanju poletne knjižnične igre.

DODATNI PROGRAM

Občasno in priložnostno bomo organizirali različne **dejavnosti za otroke**: videoure, vodene ogleda tematskih in likovnih razstav in podobno.

V času jesenskih, zimskih in pomladanskih počitnic bomo pripravili **program za otroke in mlade** v povezavi in s sodelovanjem Društva prijateljev mladine Radlje ali samostojno.

8.2 Prireditve za odrasle

Tako kot izvajamo doslej, se bomo tudi v letu 2015 trudili izbrati in organizirati prireditve, ki bodo čimbolj zadovoljile naše obiskovalce in zadostile interesom čim več ljudi. Tesneje se bomo povezali z drugimi izvajalci v našem okolju, da se bodo naše aktivnosti bolj dopolnjevale in ne podvajale.

LITERARNI VEČERI IN PREDSTAVITVE KNJIG

Priredili bomo literarne večere, na katerih se bomo srečali s pisatelji in pesniki ter predstavitve knjig z različnih strokovnih področij. Izbiramo aktualne teme in knjige. Pri predstavitvah damo prednost lokalnim literarnim ustvarjalcem, ki izdajo svoja dela.

BRALNO – POGOVORNA SREČANJA, ki potekajo enkrat mesečno v sodelovanju z Društvom upokojencev Muta, bomo izvajali tudi v letu 2015 – v prostorih Društva upokojencev Muta ali v

knjižnici Muta. Večji poudarek bo na branju in pogovorih o knjigah, ki so tudi na priporočilnem seznamu bralne značke za odrasle.

BRALNE URE

Bralne ure izvajamo v domu za starejše občane Hmelina v Radljah. Izvedemo jih praviloma enkrat na dva meseca po dogovoru ali ob različnih priložnostih. Tudi v letu 2015 bomo sodelovali z organizatorji družabnega življenja v domu Hmelina. Strokovni delavki, ki izvajata bralne ure in dejavnosti za starejše, bosta te ure dodatno popestrili še s kakšno delavnico.

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE »KOROŠCI PA BUKVE BEREMO«

V aprilu 2015 bomo zaključili peto sezono bralne značke za odrasle. Bralno značko pod enakim imenom izvajamo vse koroške knjižnice. Odziv bralcev je povsod zelo dober in zato bomo z bralno značko nadaljevali. Tekočo sezono smo uradno začeli 20. novembra ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic s publicistko in zbirateljico ljudskega izročila Dušico Kunaver, zaključili pa jo bomo 23. aprila na svetovni dan knjige in avtorskih pravic.

POTOPIŠNA PREDAVANJA

Organizirali bomo vsaj 3 potopisna predavanja (februar, marec, november) in izbirali med področji, ki v knjižnici še niso bila predstavljena. Pri izbiri dajemo prednost domačinom, ki potujejo in želijo predstaviti svoja potovanja. Ob predavanjih pripravimo tematsko razstavo knjig, ki predstavljajo kraj ali deželo, ki je tema predavanja. S tem spodbudimo obiskovalce k iskanju informacij in branju.

RAZSTAVE

V razstavnem prostoru knjižnice bomo pripravljali tematske razstave, povezane z osnovno dejavnostjo knjižnice in druge razstave v sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje ter ostalimi organizacijami ter posamezniki, kjer ni potrebna naša soudeležba s sredstvi ali kadri.

RAZSTAVE V RAZSTAVNIH VITRINAH

V razstavnih vitrinah bomo organizirali razstave manjših predmetov in k razstavljanju povabili posameznike, društva, skupine.

TEMATSKE RAZSTAVE knjižničnega gradiva

Vsak mesec razstavimo gradivo na določeno temo, ki je lahko spominski dan, pomemben dogodek, rojstni dan ali obletnica slovenskega pisatelja. Razstavljeno gradivo je namenjeno izposoji. Tudi v letu 2015 bomo na tak način izpostavili tako strokovno kot leposlovno literaturo s poudarkom na pisateljih, ki so trenutno nekoliko manj aktualni. Raziskali in poiskali bomo možnosti, da damo tematske razstave tudi na splet. Seveda bi bilo to najbolje omogočeno, če bi uspeli posodobiti celo spletno stran.

USTVARJALNA SREČANJA in USTVARJALNE DELAVNICE

V knjižnici bomo še vedno ustvarjali in se družili na mesečnih ustvarjalnih srečanjih za otroke in odrasle vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od oktobra do marca ter ob priložnostnih ustvarjalnih delavnicah.

POČITNIŠKI PROGRAM za odrasle

V poletnih počitnicah bomo za odrasle obiskovalce uredili kotichek za starše z revijami in knjigami, ki bi jim bile zanimive.

DEJAVNOSTI ZA SPODBUJANJE VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Organizirali bomo razne dejavnosti, predavanja, delavnice, ki bi jih ustanove, društva ali posamezniki bili pripravljeni izvesti v sodelovanju knjižnice z namenom spodbujanja vseživljenjskega izobraževanja. Kljub nezadostnim sredstvom za tovrstne dejavnosti, lahko velik del dejavnosti izvedemo v povezavi z osnovno dejavnostjo knjižnice – s promocijo knjig z različnih področij. Dogovori na tem področju nastajajo sproti in glede na aktualno ponudbo ter potrebe v našem okolju.

Ker se še vedno pojavljajo potrebe po usposabljanju za uporabo sodobne računalniške in druge komunikacijske tehnologije pri starejših, bomo iskali možnosti, da postanemo nekakšen posrednik med mladimi prostovoljci in starejšimi uporabniki. Čeprav ne moremo nuditi računalniške opreme, ki je že zastarela, lahko nudimo prostor, prijetno okolje in brezžični dostop do spleta.

9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)

9.1 Oprema

V letu 2015 smo zaradi splošne gospodarske situacije načrtovali le najnujnejše investicij v opremo. Prijavili se bomo na javni poziv in si tako poskusili pridobiti sofinanciranje s strani Ministrstva za kulturo. Javni poziv bo najverjetneje tudi v letu 2015 le za opremo, namenjeno uporabnikom.

Načrtovana nova oprema je razvidna iz spodnje tabele. Vsa oprema je namenjena nadomestitvi obstoječe zastarele in dotrajane:

knjižnica	načrtovana oprema v letu 2015	načrtovana sredstva v €: (ocenjena)
Podvelka	2 računalnika za uporabnike 1 računalnik za izposajo	1.800
Skupaj	2 računalnika za uporabnike 1 računalnik za izposajo	1.800

9.2 Prostori

V celotni mreži knjižnic ostaja prostorsko neustrezna le še knjižnica v Vuzenici. Težava je tako v prostoru kot v pohištveni opremi. Ker se knjižnica v osnovni šoli ne more razširiti v sosednji prostor, potekajo z Občino Vuzenica pogovori o ureditvi prostorov drugje v Vuzenici in o možnostih preselitve.

V Radljah ob Dravi pa se bodo v letu 2015 nadaljevale aktivnosti, da se prostori v bivši Timi uredijo za potrebe izvajanje knjižnične dejavnosti. S to preselitvijo v središče kraja bo knjižnica dostopnejša uporabnikom, lažje pa bo dejavnosti zaradi neposredne bližine tudi povezovala z drugimi izvajalci javnih storitev. Dostopna bo tudi gibalno oviranim invalidom, ker bo zagotovljeno dvigalo, ki ga sedaj osrednja knjižnica, nameščena v 1. nadstropju, ne omogoča.

10 FINANČNI NAČRT

Finančni načrt za leto 2015 je bil posredovan občinam v oktobru in novembru 2014. Oblikovan je na osnovi realizacije v letu 2014 in navodil, ki smo jih prejeli od občin ustanoviteljic. Predvidenih sredstev nismo višali, prav tako smo načrtovali samo najnujnejše investicije. Dejansko stanje financiranja knjižnične dejavnosti v letu 2015 bo znano po sprejetju občinskih proračunov.

Stanje potrebnih in pričakovanih sredstev je razvidno iz tabele. V tabeli niso zajeta finančna sredstva, ki jih bomo pridobili neposredno iz republiškega proračuna za knjižnično gradivo (ko bodo znani rezultati prijave na javni poziv, bo znana tudi višina sredstev) in za zaposlene po programu javnih del, ker še ni znano, ali je bila naša vloga na javni poziv Zavoda za zaposlovanje uspešna.

Finančni načrt za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2015:

Sredstva namenjena:	Radlje		Muta		Vuzenica		Podvelka		Ribnica na Pohorju		SKUPAJ občine	
	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.
Plače	55.485		31.141		27.264		24.524		11.304		149.718	
Materialni stroški	57.312		6.292		5.508		4.955		2.284		76.351	
Knjižnično gradivo	27.868	10.000	26.536	5.000	12.049	5.802	18.963	6.000	9.170	3.500	94.586	30.302
Nakup opreme	0		0		0		1.800		0		1.800	
SKUPAJ	140.665		63.969		44.821		50.242		22.758		322.455	

11 ZAKLJUČEK

Vloga knjižnice se v sodobni družbi spreminja: vedno večji poudarek pri delu knjižničarjev z uporabniki je na posredovanju informacij in sicer zahtevnejših, težje dostopnih, izčrpnih in iz verodostojnih – referenčnih virov. Tovrstna aktivnost knjižničarja ni merljiva s številkami in prikazana v raznih statističnih podatkih, je pa vedno bolj prisotna in ob spremljanju trenda razvoja informacijske družbe bo vedno potrebnejša in vedno bolj obširna. **Za kvalitetno zadovoljevanje teh potreb uporabnikov bo potrebno več vlagati v dodatno izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev ter v omogočanje dostopa do elektronskih referenčnih virov.**

Upamo, da bomo nove strokovne delavce v knjižnici lahko zaposlovali po podanem kadrovskem načrtu in **v naslednjih treh letih lahko zaposlili vsaj enega strokovnega delavca.**

Vsa naša prizadevanja, tako po zadostnem številu zaposlenih, po zadostnih sredstvih za nakup gradiva, za nakup osnovnih sredstev, za nemoteno delovanje knjižnice, za vsaj tista majhna in nujna posodabljanja, **so namenjena izključno delu z uporabniki knjižnice, saj želimo na vseh področjih in v vseh vidikih našega strokovnega dela izboljšati kakovost in obseg naše dejavnosti v dobro naših uporabnikov in obiskovalcev.**

Program dejavnosti Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2015 je bil predstavljen in sprejet na 5. redni seji Sveta Knjižnice Radlje ob Dravi, dne 2.12.2014.

Slavica Potnik
direktorica